

Міжнародна співпраця у сфері судової експертизи: іноземний досвід і перспективи в Україні

Вікторія Панькулич

судовий експерт сектору дактилоскопічних досліджень та обліку відділу криміналістичних видів досліджень, Закарпатський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр Міністерства внутрішніх справ України, м. Ужгород, Україна

Марія Попович

старший судовий експерт сектору дактилоскопічних досліджень та обліку відділу криміналістичних видів досліджень, Закарпатський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр Міністерства внутрішніх справ України, м. Ужгород, Україна

Розглянуто актуальні питання міжнародної співпраці у сфері судової експертизи, зокрема досвід іноземних країн в організації експертної діяльності та його значення для України. Проаналізовано участь українських установ у міжнародних асоціаціях (таких, як Інтерпол, Європол та Європейська мережа інститутів судової експертизи), а також перспективи подальшої інтеграції. Особливу увагу приділено необхідності створення єдиних баз даних, акредитації лабораторій за міжнародними стандартами та включення українських експертів до міжнародних місій. Підкреслено значення міжнародного обміну знаннями для підвищення ефективності судово-експертної системи в Україні.

Ключові слова: експертна служба; Україна; міжнародна співпраця.

International Cooperation in the Field of Forensic Science: International Experience and Prospects in Ukraine

Viktoriia Pankulych, Mariia Popovych

The article deals with topical issues of international cooperation in the field of forensic examination, in particular, the experience of foreign countries in organizing expert activities and its importance for Ukraine. The author analyzes the participation of Ukrainian institutions in international associations such as Interpol, Europol and the European Network of Forensic Science Institutes (ENFSI), as well as the prospects for further integration. Particular attention is paid to the need to create unified databases, accredit laboratories according to international standards, and include Ukrainian experts in international missions. The article emphasizes the importance of international knowledge exchange for improving the efficiency of the forensic system in Ukraine.

Keywords: Expert service; Ukraine; international cooperation.

Ефективність експертно-криміналістичної роботи визначається її організацією та актуальністю боротьби зі злочинністю, а також сучасними науково-технічними успіхами. Питання організації судово-експертної діяльно-

сті особливо актуальне в Україні сьогодні.

У сфері міжнародної співпраці Експертна служба має право виконувати покладені на неї завдання, а саме: налагоджувати відносини

з правоохоронними органами, установами криміналістичної діяльності тощо інших держав та їх міжнародними асоціаціями й організаціями, зокрема, у формі членства в цих асоціаціях та організаціях; брати участь у міжнародних організаціях для сплати членських внесків, передбачених їх установчими документами, за наявності відповідних контрактів, двосторонніх або багатосторонніх угод тощо, передбачених законодавством; у межах компетенції застосовує відповідні інформаційні бази даних органів державної влади, держави, включно з урядовими, системи зв'язку та зв'язок Міністерства внутрішніх справ, інші технічні засоби та мережі [1].

Україна є активним учасником міжнародних організацій (таких, як Інтерпол та Європол), що сприяє обміну інформацією та координації дій у боротьбі з транснаціональною злочинністю. Зокрема, співпраця з Європейською мережею інститутів судової експертизи (далі — *ENFSI*) відкриває доступ до передових методик та стандартів у цій сфері. У 2023 році Київський науково-дослідний інститут судових експертиз став повноправним членом *ENFSI*, що є значним кроком у міжнародній інтеграції українських експертних установ [2].

ENFSI — одна з найбільш значущих у світі об'єднаних організацій судово-експертних установ. Членами цієї мережі є всі провідні європейські експертні установи. Завдання *ENFSI* полягає у просуванні співпраці в галузі криміналістики судово-експертних установ країн Європи, у поширенні

знань і досвіду та в укладанні угод між організаціями. Основним напрямом діяльності є покращення взаємообмінної інформацією в галузі криміналістики, що буде певні кроки на шляху до забезпечення незалежності судового експерта, підвищення якості наданих ним висновків та ефективності судово-експертної діяльності загалом.

Міжнародна співпраця — це не лише підтримка, а й ресурс трансформації української системи. Перспективи залежатимуть від темпів адаптації внутрішніх стандартів, відкритості до цифровізації та активності в міжнародних мережах. Важливим кроком для покращення співпраці є:

- створення єдиних систем експертних баз даних, що забезпечить швидкий доступ до результатів експертиз;
- акредитація українських експертних лабораторій за міжнародними стандартами, результатом чого є визнання висновків українських експертів у країнах ЄС та спрощення процедури судових доказів у транскордонних справах;
- участь українських експертів у міжнародних місіях, що безпосередньо надає спеціалістові нові знання, створює імідж, показує рівень довіри до наших фахівців.

Міжнародна співпраця у сфері судової експертизи є важливою складовою сучасної криміналістичної практики та ключовим чинником у підвищенні якості експертної діяльності в Україні. Досвід іноземних країн, а також участь у міжнародних

організаціях (Інтерпол, Європол і *ENFSI*) відкриває нові можливості для обміну знаннями, інтеграції передових методик та підвищення професійного рівня українських фахівців. Інтеграція у світове експертне середовище сприяє зміцненню довіри до українських експертів, а також полегшує взаємне визнання результатів експертиз у міжнародних судових процесах. Подальша перспектива розвитку галузі залежить від активного впровадження міжнародних стандартів, цифровізації процесів та посилення участі українських експертів у міжнародних місіях і мережах.

Перелік джерел посилання

1. Положення про Експертну службу Міністерства внутрішніх справ України : наказ МВС України від 03.11.2015 р. № 1343 (зі змін. та допов.). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1390-15> (дата звернення: 03.03.2025).
2. Савченко В. А., Коропецька С. О. Перспективні напрями вдосконалення судово-експертної діяльності з урахуванням зарубіжного досвіду. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. № 4. С. 348—352. DOI: 10.24144/2788-6018.2022.04.63 (дата звернення: 03.03.2025).